

Sayı: 17812098-TİM.AKİB.GSK.SAN.2026/172-1220
Konu: Ormansızlaşmanın Önlenmesi Tüzüğü

Mersin, 13/03/2026

Sayın Üyemiz,

TİM'den alınan ve Ticaret Bakanlığı tarafından iletilen yazıda, Avrupa Birliği Ormansızlaşmanın Önlenmesi Tüzüğü'nün (EU Deforestation Regulation-EUDR), son iki yılda iki kez ertelendiği, halihazırda 30 Aralık 2026 tarihinde yürürlüğe girmesinin planlanmakta olduğu aktarılmaktadır.

Bu süreçte, deri ürünlerinin Tüzük kapsamından çıkarılmasını talep eden COTANCE'nin (The Confederation of National Associations of Tanners and Dressers of the European Community) girişimi ile EUDR kapsamındaki ürünlerin ihracatçısı ülke temsilcilerinin bir araya geldiği bir istişare platformunun oluşturulduğu bildirilmiştir. Bu kapsamda, 20 Şubat 2026 tarihinde gerçekleştirilen toplantıda, son dönemde AB basınına yansıyan açıklamalar, EUDR Paydaş Platformu toplantılarında ele alınan tartışmalar ve COTANCE'nin faaliyetleri ele alındığı ifade edilmektedir.

Bu çerçevede, düzenlemenin temel hukuki metninin yeniden değişikliğe açılmayacağı ancak uygulamaya ilişkin birtakım sadeleştirmelerin gündemde olduğu yönünde güçlü bir mutabakat olduğu anlaşılmakta olduğu aktarılmaktadır.

Bu doğrultuda, EUDR Paydaş Platformu toplantılarında ele alınan hususlar kapsamında paylaşılan gelişmeler aşağıda yer almaktadır.

- Avrupa Komisyonu, EUDR'nin temel metninin yeniden müzakereye açılmasını öngörmemekte olup, Nisan 2026 itibarıyla yasama metninde herhangi bir revizyona gidilmesi planlanmamaktadır. Bunun yerine, uygulamaya yönelik teknik ve ikincil düzenlemeler yoluyla sadeleştirme sağlanması hedeflenmektedir.
- Ek I'e ilişkin bir Yetkilendirilmiş Tüzük kabul edilmesi öngörülmektedir. Söz konusu düzenleme kapsamında, 2025 yılında kabul edilen yatay sadeleştirmelerin yansıtılması ve ürün kapsamına ilişkin değişiklikler yapılması ihtimali bulunmaktadır. Yetkilendirilmiş Tüzük taslağının Mart-Nisan aylarında kamuoyunun görüşüne açılması planlanmaktadır.
- Bilgi Teknolojileri Sistemi'ne ilişkin Uygulama Tüzüğü güncellenecektir. Bu güncelleme ile özellikle mikro ve küçük ölçekli birincil üreticiler için öngörülen sadeleştirilmiş rejimin sisteme entegre edilmesi ve Aralık 2025 değişikliklerinin teknik olarak yansıtılması amaçlanmaktadır.
- Bununla birlikte, Sıkça Sorulan Sorular ve Rehber Dokümanların, geçerliliğini yitirmesi sebebiyle, paydaşlardan alınan geri bildirimler doğrultusunda güncellenmiş halleri yayımlanacaktır.
- Ülke risk sınıflandırması sisteminin ise, EUDR'nin uygulamaya giriş tarihinden önce revize edilmeyeceği Komisyon tarafından teyit edilmiştir. Dolayısıyla, ülke bazlı risk sınıflandırmasının güncellenmesi, düzenlemenin fiilen uygulanmaya başlanmasından sonraki bir aşamaya bırakılacaktır.

Sayı: 17812098-TİM.AKİB.GSK.SAN.2026/172-1220
Konu: Ormansızlaşmanın Önlenmesi Tüzüğü

Mersin, 13/03/2026

Ürün Kapsamı Tartışmaları

EUDR, halihazırda kahve, kakao, palm yağı, sığır, soya, kereste ve kauçuk ile bunların belirli türevlerini kapsamaktadır. Ancak haber kaynaklarından aktarılan bilgilere göre, Komisyon ürün kapsamını Ek I'nin değiştirilmesine yönelik bir Yetkilendirilmiş Tüzük yoluyla yeniden şekillendirmeye hazırlanmakta olduğu yazıda aktarılmaktadır.

Bu çerçevede:

- **Kapsama eklenmesi değerlendirilen ürünler:** Palm yağı içeren sabunlar, instant (çözünebilir) kahve ve bazı ayakkabı türleri. Yapılan etki analizlerine göre, bu ürünlerin kapsama alınması yüksek çevresel fayda sağlarken, görece sınırlı ek uyum maliyeti doğurmaktadır.
- **Kapsamdan çıkarılması tartışılan ürünler:** Bazı aşağı yönlü ahşap ürünleri (örneğin mobilya) çevresel etkilerinin sınırlı olması gerekçesiyle kapsam dışına alınabilir. Deri ürünlerinin ise hem yüksek çevresel etki hem de yüksek uyum maliyetleri nedeniyle durumu belirsiz olmakla birlikte, buna yönelik kararın siyasi olacağı şeklinde yorumlara yer verildiği dikkati çekmektedir.
- **Basılı ürünler:** Basılı kitaplar ve dergiler daha önce kapsam dışına çıkarılmış olup, kağıt ürünleri için yükümlülükler sürmektedir.

Bilgi Teknolojileri (BT) Sistemi ve Teknik Altyapı

AB basınına yansıyan bir haber çerçevesinde, Komisyon'un destekleriyle hazırlanan ve kamuoyuyla paylaşılmayan bir rapora göre, EUDR BT sisteminin başlangıçta öngörülen kapasitenin yaklaşık 150 kat altında bir yükü ancak kaldırabilecek bir durumda olmasının, düzenlemenin yürürlüğe girişinin ertelenmesinde belirleyici olduğu iddia edilmektedir.

Bununla birlikte, Komisyon, 16 Şubat 2026'dan Nisan ayı ortasına kadar BT Sistemine erişimi kısmen sınırlandırmış olup, bu kapsamda;

- Aralık 2025 değişiklikleriyle uyumlu hale getirmeyi
- Küçük çiftçiler ve ormancılar için basitleştirilmiş rejimi sisteme entegre etmeyi
- Uygulama Tüzüğü üzerinde gerekli teknik revizyonları yapmayı planlamaktadır.

Yapılan Girişimler

COTANCE Avrupa Ombudsmanı'na 29 Eylül 2025 tarihinde, Komisyon'un EUDR kapsamındaki yükümlülüklerini ihlal ettiği iddiasıyla bir başvuruda bulunduğu ilgili yazıda bildirilmiştir. Başvurusunda, Komisyon'un EUDR'nın 34(2)-34(5) maddeleri uyarınca süresi içinde bir etki

Sayı: 17812098-TİM.AKİB.GSK.SAN.2026/172-1220
Konu: Ormansızlaşmanın Önlenmesi Tüzüğü

Mersin, 13/03/2026

değerlendirmesi gerçekleştirmediğini ve bu nedenle Ek I'de yapılabilecek olası değişikliklere ilişkin görevlerini yerine getirmediğini ileri sürdüğü bildirilmektedir.

Avrupa Ombudsmanının incelemesinde, neden bir etki değerlendirmesi sunulmadığının açık olmadığını kabul etmekle birlikte, Komisyon'un Ekim 2025 teklifiyle söz konusu maddelerin yürürlükten kaldırılarak etki değerlendirmesinin 2030 yılına kadar yapılacak genel bir gözden geçirme sürecine dahil edildiğinin belirtildiği; ayrıca, Aralık 2025'te mevzuatın fiilen değiştirilmiş olması nedeniyle, Komisyon'un geçmişte etki değerlendirmesi sunmamış olmasına yönelik bir incelemenin artık pratik bir fayda sağlamayacağı sonucuna varılarak; bu gerekçeyle şikayetin reddedildiği anlaşılmaktadır.

Öte yandan, Beef + Lamb New Zealand ile Meat Industry Association tarafından Komisyon Çevre (DG ENV) Genel Müdürü Eric Mamer'e hitaben bir mektup iletilmiştir.

Mektupta, EUDR'nın uygulanmasına ilişkin olarak düşük riskli ülkeler için daha ileri düzeyde sadeleştirme talep edilmiştir. Bu kapsamda, özellikle deri ve postların (hides & skins) ürün kapsamı dışında bırakılması gerektiği ileri sürülmüş; üye devletler arasında tutarlı ve yeknesak bir uygulamanın sağlanmasının sektörel belirsizlikleri azaltacağı vurgulanmıştır. Ayrıca EUDR'nın mevcut haliyle uygulanmasının, AB-Yeni Zelanda Serbest Ticaret Anlaşması üzerindeki olası olumsuz etkilerine dikkat çekilmiş; düzenlemenin ticaret akışları ve anlaşmanın dengesi açısından yeniden değerlendirilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Değerlendirme

Yukarıda maruz düzenlemelerin gerçekleştirilmesi ile EUDR uygulamasında sadeleştirme gerçekleştirilecek olmakla birlikte, Komisyon, açıklamalarında asıl metinde değişikliğe gidilmeyeceğine ve öngörülebilirliğin korunmasının operatörler için kritik önemde olduğuna vurgu yapmakta olduğu aktarılmaktadır. Ayrıca, aşağı yönlü ürünlerin kapsama alınmasının belirsizliğinin devam ettiği anlaşılmakta olduğu bildirilmiştir.

Öte yandan, EUDR'a uyum şartının şimdiye dek rehber belgelerde geniş kapsamlı yorumlanarak uygulamada zorluklara yol açtığı eleştirilmektedir. Bu kapsamda, EUDR AB pazarına arz edilen, AB'de piyasaya sunulan veya AB'den ihraç edilen ilgili ürünlerin, üretildikleri ülkede yürürlükte olan tüm ilgili mevzuata uygun şekilde üretilmiş olmasını zorunlu kılmakta; bu doğrultuda operatörlerin, söz konusu uygunluğu teyit eden doğrulanabilir bilgiler toplaması ve gerekli durumlarda risk değerlendirmesi ve risk azaltma faaliyetleri yürütmesi gerekmekte olduğu ifade edilmektedir.

Bu nedenle, EUDR'a uyum sağlamak için, AB'ye ithalat yapan operatörlerin, ürün tedarik edilmesi beklenen her bir üretici için yıllık kapsamlı denetimler yaptırması, denetim raporlarını toplaması ve analiz etmesi gerekeceği; bu noktada sertifikasyon sistemlerinin gerekli olduğu belirtilmekte; ancak Nisan ayında gözden geçirilecek rehber belge ve SSS açıklamalarında Komisyon'un bu yükümlülüğün ne ölçüde sadeleştirilebileceğine dair bir açıklama yapmamış olmasının da eleştiri konusu edilmekte olduğu bildirilmiştir.

Sayı: 17812098-TİM.AKİB.GSK.SAN.2026/172-1220
Konu: Ormansızlaşmanın Önlenmesi Tüzüğü

Mersin, 13/03/2026

Bilgilerini rica ederim.

Dr. Osman ERŞAHAN
Genel Sekreter Yrd.

